

Böhár– Bochukotáj

Böhár - Böchukotáj Hetiszakaszok tartalma **בְּהָר-בְּחֻקֹּתַי**

Az első szakaszunk – Böhár (3Mózes 25-26:2.) – a hetedik (Smitá) és ötvenedik (Jóbel) év szabályaival foglalkozik. Ahogy a hetedik nap – a szombat – pihenésre szolgál, ugyanúgy a hetedik évben pihentetni kell a földet; parlagon kell hagyni. Hétszer hét (vagyis) 49 év után jön a Jóbel év, amikor a földek visszamennek eredeti tulajdonosuk birtokába. Ugyancsak a Jóbel (jubileum) évben szabadulnak azok a zsidó rabszolgák, akik hetedik évben nem akartak szabadlábra kerülni, hanem inkább gazdáiknál kívántak maradni. A szakasz utolsó verseiben újfent figyelmeztet a Tóra a bálványimádás és a szombatszegés tilalmára.

Szináj hegyén Isten átadja Mózesnek a smitá – szombatév törvényeit. Minden hetedik évben szüneteltetni kell a munkát a földeken Izraelben, ami pedig megterem rajtuk, az ingyen és szabadon fogyasztható ember és állat számára egyaránt. – 3Mózes 25:1–7.

Hét szombatév-ciklust egy ötvenedik év, a jóbélév követ, amely során szünetelnek a

mezei munkák Izraelben, a zsidó rabszolgákat szabadon kell eresztetni, és a Szentföld minden időközben eladásra került ingatlanvagyonának vissza kell kerülnie eredeti tulajdonosának birtokába. – 3Mózes 25:8–13.

A hetiszakasz még további, a földek adásvételére, a csalás és uzsora tilalmára és a zsidó rabszolgára vonatkozó törvényeket is tartalmaz. – 3Mózes 25:14–26:2.

A második szakaszunk – Böchukotáj (3Mózes 26:3-27:34.) – amely Mózes harmadik könyvét fejezi be, összegzi az eddigieket. Választás elé állítja a népet. Ha hallgatnak az isteni szóra és betartják a Tóra parancsolatait – akkor minden jóban lesz részük, és az isteni kegyelem vigyázza lépteiket. Ha nem – ha elhagyják a Tórát és a bálványimádó, erkölcstelen népeket utánozzák – akkor lépésről lépésre mennek tönkre és haladnak a nemzeti, és az egyéni szerencsétlenség felé.

Isten ígéretet tesz, hogy ha Izrael népe megtartja az Ő parancsolatait, anyagi jólét és biztonság lesz osztályrésze. Ám ezt követően keményen meg is fenyegeti Izrael gyermekeit, hogy számkivetéssel, üldöztetésekkel és egyéb sorscsapásokkal sújtja őket, ha hűtlenné válnak a Vele kötött szövetséghez. – 3Mózes 26:3–46.

Mindamellet: „Amikor ellenségeik országában lesznek, nem vetem meg és nem utálom meg őket, nehogy végképp megsemmisítsem őket és megbontsam szövetségemet velük, mert Én vagyok az Örökkévaló, az ő Istenük.” – 3Mózes 26:44.

A hetiszakasz a különféle Istennek tett ajánlások becsértékének számítási szabályaival végződik. – 3Mózes 27.

Glitzenstein rabbi

Bevezetés – Egy korszak, ahol a kommunikáció végtelen

Egy olyan korban élünk, ahol a kommunikáció gyors és mindenütt jelen van.

Láthatjuk egymást, üzeneteket küldhetünk a világ bármely pontjára...

De az egyedüllét érzése?

Egyre csak mélyül.

Még azok a gyerekek is, akik szerető otthonban nőnek fel, sokszor mondják a legfájdalmasabb mondatot:

„Senki sem lát engem igazán. Senki sem figyel rám.”

Mi hiányzik nekik valójában?

Mert nem adtuk nekik önmagunkat.

Figyeltünk – de nem voltunk jelen.

Hallottuk – de nem éreztük át velük.

A kamatszedés tilalma – egy micva, ami megmenti a szívet

Meglepő módon éppen a heti szakasz egyik gazdasági parancsolata – a kamatszedés tilalma – tanítja meg nekünk az emberi kapcsolat lényegét.

Elsőre csak pénzügyi szabályozásnak tűnik.

De a **Tóra** keményen fogalmaz: **„Aki kamatra ad kölcsön, nem támad fel a halottak közül.”**

Miért ilyen súlyos?

Mert az, aki más bajából hasznat húz – még ha csak érzelmileg vagy pszichológiailag is – nem válik az isteni végtelenség edényévé.

Bezárkózik önmagába.

És az élete – korlátok között marad.

Történet – A kő, amely felébresztette a szívet

Egy ember egy új, fényűző autóval közlekedett.

Egyszer csak – bum!

Egy kő csapódott az autó elejébe.

Dühösen kiszállt:

„Ki dobta a követ?!”

Egy 9 éves fiú sírva felelt:

„Sajnálom... a mozgássérült testvérem kiesett a kerekesszékből. Segítséget kerestem... de senki sem állt meg. Köveket kellett dobálnom, hogy végre valaki rám nézen. Talán Te segítesz.”

Az az ember soha nem felejtette el azt a követ.

Visszatért az autóhoz, és így szólt:

„Ezt a horpadást soha nem javíttatom ki – hogy mindig emlékezzem: ne kelljen megdobni egy kővel ahhoz, hogy meghalljam a másikat.”

Az odafigyelés, amely életet ad

Amikor a **Tóra** tiltja a kamatot, nem csak a pénzről beszél.

Azt üzeni:

„Ha valaki szenved – ne azon gondolkozz, mi hasznod lehet belőle.

Egyszerűen csak legyél ott vele.”

Amikor teljesen jelen vagyok – nem gondolok magamra, nem keresek előnyt – akkor valódi kapcsolat születik.

És aki ilyen – aki az isteni végtelen edényévé válik –

feltámad majd a halottak közül.

Egy kis gyakorlat, nagy változás

Egyetlen kérdés magunknak:

„Kivel voltam ma teljesen jelen?”

Csak öt perc naponta. Egy ember.

Telefon nélkül. Reakció nélkül.

Egyszerűen – jelen lenni.

Ez maga az élet dróséja.

És ez, hölgyeim és uraim, a feltámadás titka nem csak a túlvilágon.

Itt. Most.

Amikor valakit visszahozunk az életbe – az odafigyelésünk által.

Gut Sábesz

Rabbi Jonatan Sacks: Családi érzelmek

A Kedoshim hetiszakaszhoz írt **Szövetség és beszélgetés** című írásomban amellett érveltem, hogy a judaizmus több, mint egy etnikum. Ez egy felhívás a szentségre. Egy bizonyos értelemben azonban a judaizmusnak van egy fontos etnikai dimenziója.

Ezt legjobban az 1980-as évekbeli vicc ragadja meg egy **New York-i reklámkampányról** szóló **vicc**ben. Az egész városban óriásplakátok voltak kiragasztva a következő felirattal: „**Van egy barátod a Chase Manhattan Bankban**”. Az egyik alá egy **izraeli** azt **firkálta**: „**De a Bank Leumi Bankban van mishpacha**”. A zsidók egyetlen nagycsaládot alkotnak, és ennek tudatában vannak.

Ez különösen nyilvánvaló hetiszakaszban. Ismételten a család nyelvén megfogalmazott szociális törvényekről olvashatunk:

„**Ha vásárolsz vagy eladsz felebarátodnak, senki ne tegyen rosszat a testvérének**”.
(**3Mózes 25:14**)

„**Ha a testvéred elszegényedik, és eladja vagyonának egy részét, a közeli megváltónak el kell jönnie hozzád, és ki kell váltania, amit a testvére eladott**”. (**3Mózes 25:25**)

„**Ha a testvéred elszegényedett és eladósodott neked, neked kell támogatnod őt; úgy kell élnie veled, mint egy külföldi lakosnak. Ne vegyél fel tőle kamatot vagy hasznot, hanem féljed Istenedet, és hagyd, hogy testvéred veled éljen**”. (**3Mózes 25:35-36**)

„**Ha testvéred elszegényedik, és eladják neked, ne dolgoztasd rabszolgaként**”. (**3Mózes 25:39**)

A „testvéred” ezekben a versekben nem szó szerint értendő. Néha azt jelenti, hogy „**rokonod**”, de többnyire azt jelenti, hogy „**zsidótársad**”. Ez egy sajátos gondolkodásmód a társadalomról és a másokkal szembeni kötelességeinkről. A zsidók nem csupán ugyanazon nemzet polgárai vagy ugyanazon hit követői. Ugyanannak a tágabb családnak vagyunk a tagjai. Mi - biológiailag vagy választójogilag - **Ábrahám és Sára gyermekei vagyunk**. Többnyire ugyanaz a történelmünk. Az ünnepeken ugyanazokat az emlékeket éljük át. Ugyanabban a szenvedés olvasztótégelyében kovácsolódtunk. Többek vagyunk, mint barátok. **Mishpacha, család** vagyunk. A család fogalma a judaizmusban teljesen alapvető. Gondoljunk csak a **Teremtés könyvére, a Tóra kiindulópontjára**. Nem elsősorban teológiáról, doktrínáról, dogmáról szól. Nem a bálványimádás elleni polémia. A családkról szól: férjéről és feleségekről, szülőkről és gyermekekről, testvérekről.

A **Tóra** kulcsfontosságú pillanataiban maga **Isten határozza** meg az izraelitákkal való kapcsolatát a család szempontjából. **Mózesnek** azt mondja, hogy az **Ő nevében mondja a fáraónak**: „**Az én gyermekem, az én elsőszülöttem, Izrael**” (**2Mózes 4:22**). Amikor **Mózes** meg akarja magyarázni az **izraelitáknak**, hogy miért kötelességük szentnek lenni, így válaszol: „**Az Örökkévalónak, a te Istenednek gyermekei vagytok**” (**5Mózes 14:1**).

Rabbi Jonatan Sacks: Családi érzelmek

Ha **Isten** a mi szülőnk, akkor mindannyian testvérek vagyunk. Olyan kötelékek fűznek bennünket egymáshoz, amelyek a lényünk legmélyére hatolnak.

A **próféták folytatták a metaforát**. Van egy szép szakasz **Hóseás könyvében**, amelyben a **próféta** úgy írja le **Istent**, mint egy szülőt, aki tanítja a kisgyermeket, hogyan tegye meg az első bizonytalan lépéseket: „**Amikor Izrael még gyermek volt, szerettem őt, és Egyiptomból hívtam ki fiamat... Én voltam az, aki Efraimot járni tanítottam, karon fogva... Olyan voltam hozzájuk, mint aki kisgyermeket emel az orcájához, és lehajoltam, hogy tápláljam őket**”. (**Hóseás 11:1-4**).

Ugyanez a kép folytatódik a **rabbinikus judaizmusban**. **Rabbi Akiva** az egyik leghíresebb ima mondatában az **Avinu Malkeinu**, „**Atyánk, királyunk**” szavakat használta. Ez egy pontos és szándékos kifejezés. Isten valóban a mi **uralkodónk**, a **törvényhozónk** és a **bíránk**, de mielőtt mindezek közül bármi lenne, **Ő a mi szülőnk**, mi pedig az **Ő gyermekei vagyunk**. Ezért hisszük, hogy az **isteni könyörületesség** mindig felülírja a szigorú igazságosságot.

A zsidóknak ezt a tágabb családként való felfogását erőteljesen fejezi ki **Maimonidész A játékonyság törvényei** című műve:

Az egész zsidó nép és mindazok, akik hozzájuk kötődnek, olyanok, mint a testvérek, ahogyan (**5Mózes 14:1**) mondja: „**Az Örökkévalónak, a te Istenednek gyermekei vagytok**”. És ha egy testvér nem kegyelmez testvérének, akkor ki fog kegyelmezni neki? Kire emelik fel szemüket Izrael szegényei? A pogányokra, akik gyűlölik és üldözik őket? Egyedül a testvéreikre szegeznek tekintetüket.

A rokonság, a testvériség és a családi kötelék érzése áll a **Kol Jisráél arevin zeh baze**, „**Minden zsidó felelős egymásért**” gondolatának középpontjában. Vagy ahogyan **rabbi Shimon bar Yohai** fogalmazott: „**Ha egy zsidó megsérül, minden zsidó érzi a fájdalmat**”.

Miért épül a judaizmus a családnak erre a modelljére? Részben azért, hogy elmondja nekünk, hogy Isten nem az igazak elitjét vagy a hasonlóan gondolkodók szektáját választotta. Ő egy családot választott - **Ábrahám és Sára leszármazottjait** -, amely kiterjedt az időben. A család a folytonosság legerőteljesebb hordozója, és az a fajta változás, amit a zsidóktól vártak a világban, nem valósulhatott meg egyetlen nemzedék alatt. Ezért olyan fontos a család, mint a nevelés helye („**Ezeket a dolgokat ismételten tanítsátok meg gyermekeiteknek...**”) és a történet továbbadása, **különösen peszáchkor a széder szertartáson keresztül**.

A másik ok, hogy a családi érzés a legősből és legerősebb erkölcsi kötelék. A tudós **J. B. S. Haldane** híres mondása, amikor megkérdezték tőle, hogy beleugrana-e egy folyóba, és kockáztatná-e az életét, hogy megmentse fuldokló testvérét: „**Nem, de megtenném, hogy megmentsek két testvért vagy nyolc unokatestvért**”. Ezzel azt akarta mondani, hogy génjeink

Rabbi Jonatan Sacks: Családi érzelmek

50 százalékát testvéreinkkel, nyolcadát pedig unokatestvéreinkkel osztjuk meg. Ha kockázatot vállalunk, hogy megmentsük őket, az egy módja annak, hogy génjeinket továbbadjuk a következő generációnak. Ez a „**rokonszelekció**” néven ismert elv az emberi altruizmus legalapvetőbb formája. Itt születik meg az erkölcsi érzék.

Ez nemcsak a biológia, hanem a politikaelmélet egyik legfontosabb felismerése is. **Edmund Burke híres mondása szerint „Az alosztályhoz való ragaszkodás, a társadalomban a kis szakaszhoz való tartozásunk szeretete a közérzelmek első elve (mintegy csírája). Ez az első láncszem abban a sorozatban, amelyen keresztül haladunk a hazánk és az emberiség iránti szeretet felé.”** Hasonlóképpen **Alexis de Tocqueville** is azt mondta: „**Amíg a családi érzés életben maradt, az elnyomás ellenfele sohasem volt egyedül. A családi érzés nem volt egyedül**”.

Az erős családok elengedhetetlenek a szabad társadalmakhoz. Ahol a családok erősek, ott az önzetlenség érzése is létezik, amely a családtól a barátokon át a szomszédokig, a közösségig, és onnan a nemzet egészéig terjedhet.

A családtudat volt az, ami a zsidókat a kölcsönös kötelességek hálójában tartotta, annak ellenére, hogy szétszóródtak a világban. **Létezik ez még mindig?** Néha a zsidó világ megosztottsága olyan mélyre nyúlik, és az egyik csoport által a másik ellen intézett sértések olyan brutálisak, hogy szinte meg lehetne győzni arról, hogy nem létezik. Az **1950-es években Martin Buber** annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a hagyományos értelemben vett zsidó nép már nem létezik. A **Knesszet Jisráél**, a **szövetségi nép**, mint egyetlen egység Isten előtt, nem létezett többé. A zsidók, vallásosak és világiak, ortodoxok és nem ortodoxok, cionisták és nem cionisták közötti megosztottság szerinte a népet a helyreállítás reménye nélkül szétzúrtá tette.

Ez a következtetés azonban éppen azért korai, mert a család olyan elemi kötelék. Ha vitatkozol a barátoddal, holnap már nem lehet a barátod, de ha vitatkozol a testvéreddel, holnap még mindig a testvéred marad. A Teremtés könyve tele van testvéri rivalizálással, de nem mindegyik végződik ugyanúgy. **Káin és Ábel története Ábel halálával végződik. Izsák és Izmael története azzal végződik, hogy együtt állnak Ábrahám sírjánál. Ézsau és Jákob története akkor éri el a csúcspontját, amikor hosszú különélés után találkoznak, megölelik egymást, majd külön utakon folytatják. József és testvérei története ellenségeskedéssel kezdődik, de megbocsátással és megbékéléssel végződik.** Még a legzavarosabb családok is össze tudnak végül jönni.

A zsidó nép továbbra is egy család marad, amely gyakran megosztott, mindig vitatkozik, de mégis összeköti a sors közös köteléke. Ahogy a **hetiszakasz emlékeztet bennünket**, az a személy, aki elesett, a testvérünk, és a mi kezünknek kell lennie annak, aki segít neki újra felemelkedni.

SÁBÁT SALOM

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

LXI. RÉSZ

Az írás és a tekerés sorrendje

5. §. Micva [a mezuzá szövegének utolsó szavát] az ál háárec-et a mezuzá utolsó sorába írni, vagy a sor elejére, vagy a végére. Általánosan elfogadott szokássá vált, hogy az írnokok huszonkét sorban írják a **mezuzát**, úgy, hogy az utolsó sor az ál **háárec**-cel kezdődik.

Az egyes sorok elején rendre a következő betűk állnak: **sömá, Ádonáj, hádvárim, lövánechá, uvös-ochbechá, béjn, vöhaja, möcave, böchol, jore, észev, pen, vöhistáchávittem, hásámájim, vááv-adtem, vöszámtem, otám, otám, báderech, uvisárechá, áser, ál háárec.**

6. §. A mezuzá összetekérését a sor végén kell kezdeni és a sor eleje felé kell haladni, hogy amikor az olvasó kinyitja, a sor elejétől tudja olvasni.

Az összegöngyölés után nádból, fából vagy más anyagból készült csőbe kell elhelyezni és egy szög-gel a bejáratí ajtó félfájára kell rögzíteni. Az is lehetséges, hogy kivájjuk az ajtófélfát, és ebbe az üregbe tesszük a **mezuzát**.

Az áldás és az elhelyezés

7. §. Mielőtt a bejáratí ajtó félfájára rögzítjük, el kell mondani a következő áldást: „Áldott vagy Te, Örök Istenünk, Világ Ura, ki megszentelt minket parancsolataival, és meghagyta nekünk, hogy mezuzát tegyünk föl.” A mezuzá írása közben nem mondunk áldást, mivel a micvát a felszerelés teljesíti.

8. §. Ha valaki egy pálcába illeszti, [és azt az ajtóra akasztja vagy az ajtófélfának támasztja,] az nem érvényes, mivel nincs odarögzítve. Ha az ajtó mögötti falra teszi, az olyan, mintha semmit sem tett volna.

Az is érvénytelen, ha valaki kivájja az ajtófélfát, és vízszintesen helyezi bele a **mezuzát**, úgy, ahogyan a **Szentélyben** a rudakat dugták keresztül a gyűrűkön. Az sem érvényes, ha valaki egy tenyér szélességnél mélyebbre helyezi az ajtófélfába. Ha valaki félbe vág egy nádat, beleteszi a **mezuzát**, és utána más nádakkal összeköti a kettévágottat majd ajtófélfát készít belőlük a házának, az ugyancsak érvénytelen, ugyanis a **mezuzá** rögzítése megelőzte az ajtófélfák készítését.

9. §. A magánterületen elhelyezett mezuzát hétévente kétszer ellenőrizni kell, a közterületen elhelyezett mezuzát pedig ötvenévente kétszer, nehogy egy betű kifakuljon vagy leszakadjon. Hiszen, mivel a falban van, fennáll a lehetőség, hogy elkorhad.

A mezuzá kötelessége

10. §. A mezuzá micvája mindenkit kötelez, még a nőket és a rabszolgákat is. A kiskorúakat pedig arra kell nevelni, hogy rögzítsenek **mezuzát** otthonuk ajtajára. Az az ember, aki a diaszpórában lakást bérel, és az az ember, aki **Izraelben** fogadóban lakik, harminc napig mentesül a **mezuzá** felszerelésének kötelezettsége alól. Aki viszont **Izraelben** házat bérel, az köteles azonnal felszerelni a **mezu-zát**.

11. §. Ha valaki egy társának bérel lakást, a bérlő köteles beszerezni és felszerelni a mezuzát. Ez még akkor is így van, ha külön fizetett a felszerelésért.

EMBERBARÁT HETILAP

NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND MÁJUS 1. – 31. KÖZÖTT

OMER						
18.	1.	csütörtök		8.00	19.00	3.
19.	2.	péntek	♂:19.38	8.00	19.00	4.
20.	3.	szombat	TÁZIRÁ-MECORA vége:20.51	8.00	19.45	5.
21.	4.	vasárnap		8.00	19.00	6.
22.	5.	hétfő		7.00	19.00	7.
23.	6.	kedd		7.00	19.00	8.
24.	7.	szerda		7.00	19.00	9.
25.	8.	csütörtök		7.00	19.00	10.
26.	9.	péntek	♂:19.48	7.00	19.00	11.
27.	10.	szombat	ÁHÁRÉ-KÖDUSIM vége:21.02	8.00	19.45	12.
28.	11.	vasárnap		8.00	19.00	13.
29.	12.	hétfő	PÉSZÁCH SÉNI	7.00	19.00	14.
30.	13.	kedd		7.00	19.00	15.
31.	14.	szerda		7.00	19.00	16.
32.	15.	csütörtök		7.00	19.00	17.
33.	16.	péntek	LÁG BÁOMER ♂:19.57	7.00	19.00	18.
34.	17.	szombat	EMOR vége:21.13	8.00	20.00	19.
35.	18.	vasárnap		8.00	19.00	20.
36.	19.	hétfő		7.00	19.00	21.
37.	20.	kedd		7.00	19.00	22.
38.	21.	szerda		7.00	19.00	23.
39.	22.	csütörtök		7.00	19.00	24.
40.	23.	péntek	♂:20.05	7.00	19.00	25.
41.	24.	szombat	BÖHÁR-BÖHUKOTÁJ ÚÚJHOLD HIRDETÉS vége:21.23	8.00	20.15	26.
42.	25.	vasárnap		8.00	19.00	27.
43.	26.	hétfő		7.00	19.00	28.
44.	27.	kedd	JAJM KIPPUR KÓTAJN	7.00	19.00	29.
45.	28.	szerda	ÚJHOLD	7.00	19.00	1.
46.	29.	csütörtök		7.00	19.00	2.
47.	30.	péntek	♂:20.13	7.00	19.00	3.
48.	31.	szombat	BÁMIDBÁR vége:21.32	8.00	20.15	4.

I

J

Á

R

S

Z

I

V

Á

N

Ismeretlen zsidók nyomában CXX. Östreicher Emil

Östreicher Emil (Győr, 1914. december 2. – Budapest, 1992. október 20.) magyar sportmenedzser.

1914-ben született Győrben a Teleki utca 5. szám alatt Östreicher Gusztáv magántisztviselő és Löwinger Terézia gyermekeként. 1924-től a győri főreáliskolában tanult. 1936-tól élt Budapesten, a második világháború alatt Ukrajnában volt munkaszolgálatos.

A Vasasnak drukolt, bár Győrött született. A labdarúgásban a győri ETO intézőjeként bukkant fel. A 40-es években „Kis Dongó” néven borozót nyitott Galamb utcában, ahová bejárt például Illovszky Rudolf és Kubala László is.

1952-től a Budapesti Honvéd labdarúgó-szakosztályának pénztárosa, 1955–1956 között szakosztályvezetője volt. 1956-tól külföldön élt. 1957-ben a Wiener SC szaktanácsadója. 1957-től 1963-ig a spanyol Real Madrid labdarúgócsapatának technikai igazgatójaként vált híressé.

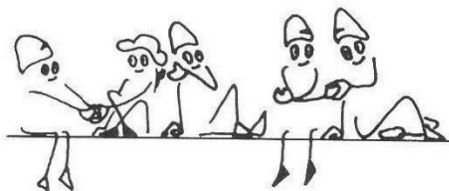
Nevéhez fűződik Puskás Ferenc szerződtetése a Real Madridba. 1963–1964-ig az olasz Torino csapatánál dolgozott, majd visszatért Spanyolországba. Először az Espanolnál, később a Valenciánál volt technikai vezető. 1972–1974-ig a német FC Schalke 04 csapatánál is dolgozott. 1981-ben a spanyol Elche csapatánál dolgozott. 1984–1986 között a magyar labdarúgó-válogatott technikai vezetői tisztségét töltötte be. Utolsó éveiben Spanyolországban élt.

Benidormban több szálloda tulajdonosa lett, ahol magyar futballistákat is többször vendégül látott. 1992-ben Magyarországon tartózkodott, amikor rosszul lett és a Szabolcs utcai klinikán elhunyt. A budapesti Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra. Felesége Eperjessy Margit (Margarita), aki 1989. november 22-én Madridban halt meg – sokszoros magyar bajnok evezősversenyző volt a Budapesti Honvédnál.

2021-ben utcát neveztek el róla Győrben. Alakja feltűnik a Puskás című musicalben is.

Forrás: (wikipedia)

Raj Tamás: Héber nyelvkönyv kezdőknek VIII. rész

היכרות

הוא: שמו. אני הוא.
אני: אני ארץ.
הוא: געם מאל.
אני: געם מאל. אתה תלמיד?
הוא: כן, אני תלמיד. את תלמידה?
אני: כן, אני תלמידה.
הוא: את עולה חשה?
אני: לא, אני לא עולה חשה.
אני תייר. אני תייר מאנגליה.
אתה תייר?
הוא: לא, אני לא תייר. סטיב תייר.
אני: ואתה?
הוא: אני עולה חש מאנגליה.

ISMERKEDÉS

שָׁלוֹם béke
(jónapot)
אֲנִי én (hn, nn)
גֵּעִם מְאֹל örvendek
אתָ, אַתְּ te (hn, nn)
תְּלִמִּיד, תְּלִמִּידָה tanuló (hn, nn)
אֵינִי igen
עֹלֶה, עֹלָה bevándorló
חָדָשׁ, חֲדָשָׁה új (hn, nn)
לֹא nem
תִּיּוֹר, תִּיּוֹרֵת turista (hn, nn)
אֲנִי... N...N...
-ból, -ből
...! és

הוא תלמיד. | הוא עולה חש. | הוא לא תייר.

אני תלמידה. | היא לא עולה חשה. | היא תיירת.

Ha a mondatban van állítmány, akkor alany is legyen!

הוא o (hn)

היא o (nn)

RECEPT-TÁR

Spenótos-zöldborsós tagliatelle

Egy szuper fullos, zöld, vegán tészta, amit 15 perc alatt simán összedobhatsz. Nemcsak tápanyagdús, de annyira finom és friss, hogy többször is ez lesz a vacsi, az tuti!

Hozzávalók: 2 fő

- 220 g tagliatelle
- 1 fej vöröshagyma (130 g/fej)
- 2 ek étolaj
- só, bors
- 3 gerezd fokhagyma
- 100 g bécispenót
- 1 csokor bazsalikom
- 120 g fagyasztott zöldborsó
- 1 pohár növényi alapú tejszín-alternatíva (250 ml-es kisserelés)
- 1 db citromhéja

Elkészítés:

A spenótos-zöldborsós tagliatelle elkészítésének első lépéseként a tésztát al dentére főzzük bő, sós, forró vízben, majd leszűrjük, de a főzővízből egy merőkanálnyit félreteszünk a szószhoz.

A vöröshagymát finomra aprítjuk, egy nagyobb serpenyőben, közepes lángon lepirítjuk az olajon és megsózzuk. Hozzáadjuk a zúzott fokhagymát, tovább pirítjuk, majd mehet hozzá a bécispenót és a felaprított bazsalikomlevelek háromnegyede. Beledobjuk a zöldborsó háromnegyedét is, felöntjük a növényi tejszín-helyettesítővel és 3-4 percig rotyogtatjuk. Hozzáadjuk ½ db citrom reszelt héját, borsozzuk és mehet bele a chilipor is. Hozzáadunk egy merőkanányi tésztafőzővizet, és ½ db citrom kifacsart levével együtt leturmixoljuk.

A megfőtt tésztát a serpenyőbe rakjuk, felöntjük a krémesre turmixolt zöld szósszal és hozzáadjuk a maradék zöldborsót. Frissen reszelt citromhéjjal, borssal és a maradék aprított bazsalikkal megszórva tálaljuk.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

A POÉN 1. RÉSZÉ RÉMISZ- TÉS	▼	HATÁRO- ZOTT NÉVELŐ TARTÓS	KÉNYEL- MES JÁRKÁLÁS	ZSANÉR SZÉLEI	A MŰLT IDŐ EGYIK JELE	TÁP- LÁLÉK, ENNIVALÓ	TITKOLVA MOND, KÖZÖL				
▲											
RÓMAI 1-ES					RÉSZBEN FELJÚJT!						
MEG TUD FOGNI				SÉRÜLÉS HELYE	SZÍNÉSZ (PÉTER)						
A SZE- MÉVEL ÉRZÉKEL				BELSŐ SZERVÜNK							
KORSZE- RÜTLENNÉ VÁLIK							NYÚG, KOLONC A NYAKÁN				
SIKLÓS CENT- RUMAI	▲		ÜGY ADÓT VÁLT A RÁDIÓN								
BAR, RÖVIDEN		IDEA VÍZ ÁTKELŐ- HELY						OTT SZÉT- MÁZOL	FÜST- FELHŐ	KISSÉ EGYBENŐI	
MALOM- IPARI TERMÉK								AMPER, RÖVIDEN	A VÉGÉN VANI ÉNEKES- MADÁR	ENYHE FIGYEL- MEZTETÉS	
(VALAHOL) TARTÓZ- KODÁS				FELÉM HAJÍT GYÁ- SZOLÓ		A POÉN 2. RÉSZÉ BEJGLI- TÖLTÉLEK				N	
BOLTO- ZATOS	▲				TEMPÓ, LENDÜLET ÉLESEN KIÁLT				VUK ANYJA KELETI VALLÁS		
A TANULÓ VEZETŐ JELE		BÍRSÁGOT MEGSZAB TÁPLÁLÓ FOLYADÉK					VIZES- KANCsó A JOULE JELE			DEHOGYI HANGOS SIRÁN- KOZÁS	
LÉGIES, KÖNNYED					ÉRZÉ- KELTET KÓRUS- TAGI				KÖZÉPEN SÓZÓ! TOVÁBBÍT		
A FÖLDRE HELYEZŐ						KÖTEG, CSOMÓ PÉLDÁUL AZ OPERA				FRAP- PÁNS, HATÁSOS	
VATIKÁNI ÉS JAPÁN AUTÓK JELZÉSE	▲		FORMÁT- LAN ÖSSZE- SZED				CSAVAR- TARTOZÉK RÁG- CSÁLÓ				
NINC'S NÉLKÜLE IGEI		HÁLÓBAN A LABDAI IPARI ÜZEM			ORVOSI MŰSZER ZSEB- TELEP			ÖN MONDA			
HATÁRO- ZATLAN NÉVELŐ				SZÜKÖ- SEN ÉL LITER, RÖVIDEN			RÖNTGEN, RÖVIDEN ZSELÉS ANYAG		ÉNEK TESLA, RÖVIDEN		
CSOPOR- TOSUL JUH- CSAPAT					HÚST TULPIRÍT NEPÁL HATÁRAI				INDUL A TÁMADÁS! HIDROGÉN ÉS OXIGÉN		
▲				MINAP ENERGIA, RÖVIDEN					ALSZIK, NÉPIESEN MÉTER, RÖVIDEN		
NEWTON, RÖVIDEN	É						PISZKOT VÍZZEL ELTÁ- VOLÍTÓ				

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

IMAI DÖK, GYERTAGYÚJTÁS, IDÖSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2025. Máj. 23. – 2025. Máj. 30.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
23. péntek	7:00	19:00
24. szombat	8:00	20:15
25. vasárnap	8:00	19:00
26. hétfő	7:00	19:00
27. kedd	7:00	19:00
28. szerda	7:00	19:00
29. csütörtök	7:00	19:00
30. péntek	7:00	19:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
23. péntek	20:05	24. szombat	21:23
30. péntek	20:13	31. szombat	21:32

Poén sarok

- Mi a közös vonásuk a politikusoknak és a pelenkának?
- ???
- Mindkettőt gyakran kell cserélni, és ugyanabból az okból.

A 613 PARANC SOLAT

XLIII.

A héber rabszolganő „eljegyzése”

„Ha nem tetszik gazdájának (a héber szolgalány), hogy eljegyezze...”

(2Mózes 21:8)

Streit Sándor körzetünk elnöke tartott Jahrzeit-ot dédnagymamája után. Ez alkalomból szombat este SölaJs Südeszen látta vendegül a megjelenteket.

Az elnök úr visszaemlékezett rá, és megemlítette, hogy a családból ő járt először a Nagy Fuvaros zsinagógába, megépülésétől kezdve haláláig.

EMBERBARÁT IDÖSEK KLUBJA

„IDÖSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilének tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt május 28.-án, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084
Nagy Fuvaros utca 4.
Tel: 334 27 31
Email: nagyfuvaros@gmail.com
<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>
Felelős kiadó: Streit Sándor
Szerkesztő: Streit Gábor
Technikai asszisztens: Andrassy Béla